

Santiago

Mamabuinore coyuiyebu Santiago bácu ũi toivacaiye báquede paperayocare doce paiyajuboacavũ Israecavũ Jesúre jũ aipõevare, ne joborõare jocarĩ dajocaivũ bá-cavũre, curãjivũre apenoa joborõai. Santiago bácu judío-vacacu barejaquémavũ. Jesucristoi yócu barejaquémavũ. Majidivũ ne dáriaiyere, toivacarejaquemavũ diyocare ãniũjua báquede 40-60 d.C. Aru apenvũ ne dáriaiyere Santiago bácu toivacarejaquemavũ diyocare caiyoca areyoca Majeracu Jũmenijicũ yávaiye mamaene coyuitucubo jívũi curiyoca jipocai ãniũjua báquede 40-50 d.C.

Diyocaque napicõjenejaquemavũ ina judíova Jesúre jũ aipõevare ne ñájiyede (1:2-4, 12-18). Aru coyurejaquemavũ Jesúre jũ aipõevare aipe ðaiye jaũrõre (1:5-11, 19-27, 2:14-26, 3:13-18, 5:7-20) aru aipe ðaiye jaũbenore (2:1-13, 3:1-12, 4:1-17, 5:1-6).

Santiago ũi meaicõjeino Jesúre jũ aipõevare

(*Mt 13.55; Mr 6.3; Hch 15.13; Gá 1.19; 1 P 1.1*)

¹ Yũ, Santiago, toivacaiyvũ mũjare. Majeracu Jũmenijicũre aru maje jabocu Jesucristore máre memecayũbu yũ. Meaicõjeivũ mũjare, jívũre, doce paiyajuboacavũ Israecavũre, mũje joborõare jocarĩ dajocaivũ bá-cavũre, curãjivũre apenoa joborõai.

Põevare Jũmenijicũ majiéde ũi jíno

(*Mt 7.7-11; Jn 16.23-24; Stg 3.13-17; 1 P 1.24-25*)

² Mũja, jívũ, torojũjarã mũja mũje ũmei mũje ñájiyede apejĩe ãmeque. ³ Que baru coreóvaivũbu mũja ñájivũ baru dajocabevũva mũje jũ aiyede Jesucristore, pũeno baju napinajivũre mũje ñájiyede. Que teni jári corevaivũbu

mųja mųje jų aiyede. ⁴ Me napijara mųje ņájiyede, cųrǎjivų meara matųiye yópe Jųmenijicųi ųrǎpe aru ye jaųbequiyere aivų mųjare Jųmenijicųi jáinore.

⁵ Аресų majacasų majibecų baru aipe đaiye jaųrǎre úre, jėniajacųrǐ Jųmenijicųque űi cađatequiyere ayų úre. Aru Jųmenijicų majide đascųųme úre aipe đaiye jaųrǎre. Que baru cađateiyųbi pǎevare jecųbecųva aru jarabecųva náre, ne jėniaiye boje úre. ⁶ Ūbenita űai jėniaűųre, “Jáve yųre cađatecųųme Jųmenijicų. Đascųųme ji jėniainore úque”, arǐ đáriaiye jaųvų, űi jų aiye boje Jųmenijicųre, “Jųmenijicų cađatequijichųbi yųre”, abecųva. Yópe pǎ-caiboa nųraiyepe űtevnųque, nopedeca űai pǎecųbe arǐ đáriayų arenųmųa “Majivų yų Jųmenijicų cađatecųųre yųre”, aru arenųmųa “Majibevų yų Jųmenijicų űi cađat-edu yųre”, arǐ đáriayų. Ū nópe đáriayų cųináro űi đáriaino, Jųmenijicų úre majide đascųųre, ye đáriabebi ű. Que baru pǎcaiboarebu űi đáriaiye. ⁷ űai pǎecų nópe đáriayų űi jėniaiyede Jųmenijicųque, maje jabocų Jųmenijicų đacabecųbe úre yópe űi jėniainore. ⁸ űai pǎecų nópe đáriayų pųcaűmea cųbi. Que baru coreóvaino űtevnų aipe đaiye jaųrǎre úre cainųmųa.

⁹ Jesúre jų ayų cųve cųvabecų, arevų ne соуűimų, “cǎmaje űrojascų aru bojecųbecų”, bojecųbi Jųmenijicųi jáinore. Que baru torojųjacųrǐ ű űi űmei. ¹⁰ Ūbenita Jesúre jų aipǎecų cųve cųvasų torojųjacųrǐ űi űmei coreóvayų űi cųve bojecųbede Jųmenijicųi jáinore. Ūi baju cųiquiyebu yópe cǎvųa cųiyere. ¹¹ Avia űi cǎari, bǎrǐ, popovai bi cǎriáre. Que teni cǎvųa poporǐ, tųrǐ yaiyebu. Nopedeca űai cųve cųvasų bǐjascųųme, űi vorǐ earǐduiyepedeca pųeno baju cųvede. Que baru yópe cǎvųa bǐjaiyere cǎriáre, nopedeca űi cųve bǐjaquiyebu cųve cųvasųre.

Maje ñájiye aru ãmeno ðaiyue
(1 P 1.23)

¹² Torojuḃi ũi ũmei ñai pḃescu nariñu caiye iye ũi ñájiyede. Ũi ñájiniburu yóboi dajocabescuva ũi ju aiye de Jesucristore, Jūmenijicu bojedacuyume ũre me. Cuvare ðacuyume ũre jāravu cūiméjāravu baquinóre. Que ðacuyume yópe “Ðacacuyumu yu mūjare”, ũi aiye báquepedeca ina urivure ũre. ¹³ Ácu pḃescu ãmeno ðaiyede dáriayu básu, yópe arĩdurĩ, “Jūmenijicu jujovaibi yure”, abejacurĩ. Jūmenijicu jujovaimu ãmemi, ðacuyu ãmenore. Aru Jūmenijicu ye jujovabebi pḃesure, ũi ðaquiyepe ayu ãmenore. ¹⁴ Quénora ácu pḃescu jujovaimu ðacuyu ãmenore, ũi baju jujovaibi. Ũi baju ãmeina ðaiyuede ðainomu ũre yópe moacu ũi jáiyepe cū riaváinore, aru no yóboi nore ũi vorĩ nuíyepe, pḃescu ũi jajovarĩ boaquiyepe aiye ũre. ¹⁵ Aru yópe juedoearĩburu yóboi juedocure pḃeteiye jauépe, aru ũi bucunĩburu yóboi ũre yaiye jauépe, nopedeca pḃescu ũi dáriarĩburu yóboi ãmenore ãmeina teibi, aru ãmeina teniburu yóboi coatecuyume ũi baju Jūmenijicure jaruvarĩ.

¹⁶ Mūja, jívu, ji unara, járiajarã. Mūje bajumia apesure jujoaicōjemejara. Dáriabejarã ũbenina Jūmenijicu ðayure mūje ãmeno ðaiyuede. ¹⁷ Quénora me matuiyede ðayube Jūmenijicu. Caiye méne aru jaubede máre maje cūvaede jacorvuvu maja cavarō mearo Jūmenijicui curōre jocarĩ, majeracu Jūmenijicui jíyede majare. Jūmenijicu cuedarejaquemavu ina cavarōcavu miadare ðaivure. Aru nácapūravu oatuvaivu bujadama aru bótainore ðadama. Ũbenita Jūmenijicucapūravu ye oatuvabebi ũ. Cainumua cūináturu cubi. Aru ũi yávaiyede máre oatuvabebi cainumua. ¹⁸ Jūmenijicurecabe cure ðayu majare arue mamaeva yópe ũi urōpe ũi yávaiye

jāveque. Que teni yópe jēidua mama jūaidua p̄eno mear̄ape, nopedeca maja máre Jūmenijicui p̄eva mama c̄uriv̄abu aru mearamu máre caiv̄u ũi c̄uedaimara p̄eno.

J̄u aiye Jūmenijicure jāve

¹⁹ M̄ja, jívu, jí umara, coreóvarã iyede: Caiv̄u p̄eva yaué járijarãri me. Ūbenita d̄uibareca yávarĩ bújarãri me d̄ápiarĩ ad̄aiv̄u ne yávaiyede. Aru d̄uibareca jarajarãri. ²⁰ P̄oc̄u jaraȳu baru, mearore đaȳu b̄uojabebi yópe Jūmenijicui ur̄ope. ²¹ Que baru dajocajarã caiye ãmeina teiyede m̄jare jar̄uvarĩ. Aru đabejarã ãmenore. Meara p̄evape j̄u ajarã iye yávaiyede jāvene, iye coiye báquede m̄je ũmei yópe oteiye coiyepe jobor̄oi. Iye yávaiye par̄ué boje, mead̄aimara marajáramu m̄ja.

²² Ūbenita j̄ujovabejarã m̄je baju. Ina járiaīvu iye yávaiyede jāvene quéda, đabev̄vu yópe iye ne bueiye báquepe, j̄ujovad̄ama ne baju. Que baru đajarã m̄ja yópe m̄je bueiye báquepe iye yávaiyede jāvene. ²³ Ñai járiaȳu diede quéda, đabec̄va yópe ũi bueiye báquepe, ũrecabe ñai p̄oc̄u jáñ̄pe páyu ũi jivare jivar̄uque. ²⁴ Aru ũi járiburu yóboi, c̄uiná copedini n̄ri jivar̄u jocarĩ ã̄umeteç̄ume ũi jáino mácar̄ore. Nopedeca c̄uinác̄u jáñ̄me đabec̄va aru ap̄c̄u járiaȳube đabec̄va. Ne đabe boje, ã̄umeteđama c̄uinác̄u ũi jáino mácar̄ore aru ap̄c̄u ũi járiaino mácar̄ore. Que teni c̄uinác̄u ũi jáino mácar̄o aru ap̄c̄u ũi járiaino mácar̄o bojec̄ubev̄u náre. ²⁵ Ūbenita ñai me d̄ápiarĩ buede nuñ̄u Jūmenijicui đaic̄ojeiyede aru ã̄umetebec̄u ũi járiaino mácar̄ore diede, quénora đaȳu yópe ũi bueiye báquepe, ũrecabe toroj̄uc̄u bac̄uȳú ũi ũmei ũi j̄u aiyeque diede. Aru Jūmenijicui đaic̄ojeiye métamu aru jaubebu. Que baru ñai p̄oc̄u ũi đaiyue boje diede c̄ojeim̄pe ãmemi.

²⁶ Ácɯ pōecɯ dáriayɯ baru ũi baju jɯ ayɯ Jūmenijicɯre me, ũbenita āmeina yávaicōjeñɯ maru ũi baju, úrecabe jɯjovayɯ ũi baju. Úrecabe ũbenina jɯ arĩduyɯ Jūmenijicɯre. ²⁷ Ũbenita ñai jɯ ayɯ Jūmenijicɯre jāve, aru meacɯ, aru āmeina tebecɯ majepacɯ Jūmenijicɯ ũi jáinore, úrecabe cađateyɯ ina tēumarare aru ina nomiópɛvare máre. Aru úvacari đabebi āmenore yópe ijāravɯcavɯ Jūmenijicɯre jɯ abevɯ ne đaiyere.

2

Jámejara apevɯ pōevare me apevɯ pɛno
(Mt 5.21, 27; 19.19)

¹ Mɯja, jívnɯ, maje jabocɯ meacɯ baju Jesucristore jɯ aivɯ, jámejara apevɯ pōevare me apevɯ pɛno. ²⁻³ Ecoyɯ baru mɯje cójjiñami cūinácɯ ũmɯ cɯve cɯvacɯ, āmuyɯ ađaitarabɯna úruque aru meacaje cuitótecajede máre doyɯ, aru ecoyɯ baru mɯje cójjiñami apɛcɯ ũmɯ máre, cɯve cɯvabecɯ, cōmaje ārojacɯ, aru meamecaje javɛcajɛ cuitótecajede doyɯ, ne ecoiyede, mɯja me jári ñai cɯve cɯvacɯre aivɯ baru úre, “Dobajacɯ mɯ yo dobarō mearore”, ũbenita āme jári ñai cɯve cɯvabecɯre aivɯ baru úre, “Nújacɯ mɯ nore o dobajacɯ joborōi ji cɯboba yebai”, mɯje nópe đaru, meamejebu no. ⁴ Que đavɯ baru, mɯjavacari pɯcaĩmea cɯvnɯ. Apevɯre jáivɯ baru me baju apevɯ pɛno, beoivɯbu apevɯ bojecɯrivɯre mɯje járu aru jarɯvaivɯbu apevɯ bojecɯbevɯre mɯje járu. Que dáriaru, āmenotamu.

⁵ Mɯja, jívnɯ, ji ɯmara, jápiajarã. Javede Jūmenijicɯ beorejaquemavɯ ina ijāravɯcavɯ cōmaje ārojarivɯ cɯve cɯvabevɯre, ne jɯ arãjiyere ayɯ úre cɯve cɯvarivɯre bārājivɯ ne Jūmenijicɯi jaboteinocavɯ bae boje yópe ũi

aiye báquepedeca. Jūmenijicu “Mearo đacacuyumu yu mųjare”, arejaquemavu ina urivure ũre jāve. ⁶ Ūbenita mųjacapūravu cųyoje đaivubu ina cųve cųvabevure. Ina cųve cųvarivurecabu űájine đaivu mųjare. Nárecabu jabuboivu mųjare jabova ne āmeina teivure jēniari jáiñami. ⁷ Mųjavacari “Jesucristo jinamu maja”, aivubu, mųje ju aiye báque boje ũre. Ūbenita nárecabu āmeina yávaivu Jesucristore, mųje pueđaimure.

⁸ Jūmenijicu toivaicōjenejaquemavu űi yávaiyede űi đaicōjeino mácarō p̄eno par̄rō cōjeinore, yópe arī: “Ūjacu mícure yópe mi űepe mi baju”, arī toivaicōjenejaquemavu. Mųja đaivu baru jāve yópe yo cōjeinore, mearo đaivubu mųja. ⁹ Ūbenita mųja jáivu baru apevu p̄evare me apevu p̄eno, ye jecubevu caivure cūináturara. Que teni āmeno đaivubu mųja, mųje ju abe boje Jūmenijicui đaicōjeiye báquede aru mųje vainí tuiye boje diede. ¹⁰ P̄escu ju arī đaiyr̄iduyu baru Jūmenijicui đaicōjeiye matuiyede, űbenita queno cūinájino cōjeinore đabecu baru, boropateibi ű Jūmenijicui jáinore űi ju abeni, vainí tújuroepe caiye diede. ¹¹ Jūmenijicuvacari “Cųbejarā apevuque mųjemarebucųvare jarųvarī”, arejaquemavu. Aru ű máre “Boarī jarųvabejarā p̄evare”, arejaquemavu. Que baru mųja cųbevu baru apevuque mųjemarebucųvare jarųvarī, űbenita boarī jarųvaivu baru p̄evare, mųjarecabu ju abeni, vainí tuivu Jūmenijicui đaicōjeiyede. ¹² Mųja coreóvaivubu Jūmenijicu jári coucųyure méne o āmene mųje đaiyede. Jáscųyme aipe ārojaene diede, yópe űi đaicōjeiye me, aru ye jaube, aru buoimarare đabepe máre. Que baru me yávajarā aru me đajarā máre yópe Jūmenijicui ur̄ope. ¹³ Jūmenijicu cōmaje āroje jámecų űájine đacųyme űai p̄escu cōmaje āroje jámecure ű

jicure. ðbenita jidúé jaubequiyebu ina cõmaje ãroje jáivure arevure Jñmenijicui ñájiovaquijãravu baquinói põevare, ne ãmeina teiye boje.

*Põeva ne ðaiye me bojecurõ ne yávaiye pñeno
(Ro 4.3)*

¹⁴ Mñja, jívu, járiajarã. Ñai põescu couyuy “Jñ aivv yñ Jesucristore”, ðbenita mearore ðabescvvacari, ðbenina couyñduibi ñ jñ ayure. Ye baju ãmevñ no jñ aino jáve ãmeno. Põescu ñi jñ aino nópe rainoque meadaimv macuyú bñojabebi. ¹⁵⁻¹⁶ Cñinácñ mñjacacñ o cñinácñ mñjacaco cñvabedu cuitótecajede aru ãiyede máre, aru náre “Me nñjara mñja. Cñmajara mñja me aru me javatejarã máre” mñje aru, ðbenita mñjavacari ye jíbedu náre ne doiyeva aru ne ãiyeva máre, meamejebu no. Ye baju ãmevñ mñje que ðaiye. ¹⁷ Quédecabu ñai põescu ayñ “Jñ aivv yñ Jesucristore”, ðbenita mearore ðabescvva. Ñai jñ ayñ jáve ãmemi.

¹⁸ Aru apescñ ñi aru: “Mñ jñ ayvbu Jesucristore aru yñ mearore ðayvbu”, yópe arñ, couñjebu yñ: “Jáðovajacñ yñre mi jñ aiyede Jesucristore mearore ðaiye cñvabescvva. Aru yñcapñravñ jáðovaquijivñ mñre ji jñ aiyede ñre ji mearore ðaiyeque”. Que ajebu yñ. ¹⁹ Mñ coreóvayvbu Jñmenijicñ cñinácñra cñcñre. Mearotamu no mi coreóvaino. Abujuva máre coreóvaðama Jñmenijicñ cñinácñra cñcñre. Aru ñre jidñrivñ bidiyama na. ðbenita ne coreóvaiyede ñre caðatebevñ náre.

²⁰ Mñ, ãrñmescñ, jáðovaquijivñ mñre põescu ñi jñ aiyede mearore ðabescvva jñ aye jáve ãmene aru caðatebede ñre.

²¹ Jñmenijicñ járejaquemavñ majeñescu mácñre, Abraham mácñre, boropatebecñre, ñi bñoiye báquede mamacñre,

Isaac b́acure, ũi boarí, juarí jícaquiyepere ayu úre Jūmenijicure, yópe Jūmenijicui daicōjeino mácarōpedeca úre. ²² Que teni coreóvayubu m̄ Abraham mácui jáđovaiye báquede ũi ju aiye báque Jūmenijicure jávene ũi đaiye báqueque. Aru ũi đaiye báqueque jáđovarejaquemavu ũi ju aiye báque ye jaubede. ²³ Que teni vaidéjaquemavu yópe Jūmenijicui aiye báquepedeca. Abraham mácurã Jūmenijicu toivaicōjenejaquemavu ũi yávaiyede, yópe arí: “Abraham ju arejaquemavu Jūmenijicu ‘Yópe đacnyumu’, ũi aiye báquede úre. Que baru Jūmenijicu soyurejaquemavu úre, ‘Boropatebecubu m̄ ji jáinore’”, arí toivaicōjenejaquemavu. Aru Abraham mácu, “Jūmenijicui yóvaim̄me”, ne aim̄ marejaquemavu.

²⁴ Que baru coreóvaivubu m̄ja Jūmenijicu soyure, “Boropatebev̄ m̄ja ji jáinore”, ina pōeva mearore đaivure. Ũbenita pōescu quénora soyuy baru “Ju aiv̄ yu Jūmenijicure”, jaun̄ úre Jūmenijicui jáinova. ²⁵ Quédecabe ico nomió máco, ōi baju bojedado ũm̄vare āmenore đado báco náque, ōi āmiá Rahab. Jūmenijicu járejaquemavu ō mácore boropatebecope ōi đaiye báqueque. Ō máco sor̄ etarejaquemavu ina Josué b́acui jaroimara mácavure. Aru cađatedejaquemavu na mácavure máre, ne dupini n̄rajyepere ado ōi jáđovaiye báquede na mácavure apema, ne dupini n̄ima mácarōre. ²⁶ Que baru yópe pōescu ũme cubescu, yaiyú b́acure, nopedeca ñai pōescu mearo đabescu ju ayu Jūmenijicure jáve āmemi. Cađatebebi ũ. Aru ũi ju aiye bojecubev̄.

3

Maje jemedo yávaino

¹ Maja, jívn, jápiajarã. Maja, bueipðeva, bueivn apenvre Jñmenijicni yáviyede ñi toivaicðjeiye báquede maje buedu jáve ãmene, Jñmenijicn ñájine ðacnynte majare apenv pñeno baju. Que baru obedivn mñjacavre bueiye jaubenv apenvre. ² Caivn maja vainí turí ãmeno ðaivnbu obedinmna. Pðescn cncn baru vainí turí ãmeno ðabescn cainmna ñi yáviyeque, ñai pðescn meacn baju bájebu. Ñi baju me matuiyeda ðaicðjejebu. ³ Quíjiyo cðjeiyo táuyore epeivnbu maja caballore ñi jijecamui, nñicðjenajivn ére cðjeimeaque ári maje nñiyurði. Que teni ju are ðaivnbu ére aru ñi baju me matuiyeda ðaicðjeivnbu maja. ⁴ Quédecabu jiaðocū nracūque. Uracū bajubu. Aru ũmevn parurð copn japuivn. Ubenita jipocateipðescn nñicðjeimi dicūre quíjive japnvaiveque ári ñi nñiyurði. ⁵ Quédecabu maje jemedoque. Quíjinomu maje jemedo. Ubenita maje quíjive yáviyeque nrarð ðaivnbu maja. Nopedeca quíjino toaque macarð nrarð éiyavn. ⁶ Aru maje jemedo toapebu. Yópe toa éiyepe caino macarðre, nopedeca maje jemedo ãmeðaivn maje baju matuiyede. Aru ñai abujuvai jabocnvacari iye ãmeina ðaiye ðare ðaynbe. Maje yáviyeque ãmeina ðaivnbu aru ñájine ðaivnbu máre yópe abujuvai curð, toabo cūimébo, ãmeina ðaiyepe aru ñájine ðaiyepe máre.

⁷ Maja, pðeva, ðaicðjeni buojavnbu caiyajuboa ãmaya-juboacavre: macarðcavn jijecurivure, aru mñjinare, papeivure, aru jiacavre máre. ⁸ Ubenita pðescn cubebi ðaicðjeni buojayn ñi jemedore. ãmeina yáviyede dajocarí majibenv maja. Yópe ãða jñmaque ñi ijeteðe ðaiyepe ñi cūiyede, nopedeca maja máre ijié ðaivnbu maje yáviyeque. ⁹ Maje jemedoque mearore jívnbu majeracn Jñmenijicnre. Aru no jedomiarcna ãmeina yávaivnbu maja pðevare, ina Jñmenijicni cneðaimara mácavre épe

paiv̄ne. ¹⁰ Cūinácamu jijecamuque yávaiv̄bu méne aru āmene máre. M̄ja, jív̄, que đaru meamev̄. ¹¹ Macajia c̄bevn̄ oco me aru oco j̄me máre p̄aróri cūinátur̄ra. ¹² Aru m̄ja, jív̄, higueraçure olivora j̄iye b̄ojabev̄. Aru úyaimure máre higueraçura j̄iye b̄ojabev̄. Quédeca oco yuquiraque aru oco me etar̄ b̄ojabev̄ cūináro oco p̄aróinore jocar̄.

Majíe j̄ve
(Stg 1.5)

¹³ M̄jacac̄u apesc̄u c̄sc̄u baru majic̄u aru járiar̄ eaȳ, jáđovajac̄ur̄i ũi majiéde aru ũi járiar̄ eaiyede ũi mearo đaiyeque, “¿Meac̄u b̄arica ȳu apenv̄ p̄eno?” ar̄i d̄ariabesc̄va. ¹⁴ Ūbenita m̄jacac̄u apesc̄u c̄sc̄u baru āmei joroj̄iñ̄ ũi ũmei aru cađateiȳc̄u ũi baju apenv̄ p̄eno, “Me majiv̄ ȳu”, boroc̄eque ar̄i d̄ariabejac̄ur̄i. Ūpe ráȳbe ũbenina aȳ, j̄avene majibesc̄u. ¹⁵ Ūi majíe j̄ve ānev̄. J̄menijic̄u j̄iye ānev̄. Quénora iye majíe ij̄arav̄quebu. Aru p̄eva ne ũr̄pe ȳope āimara d̄ariabev̄rebu. Aru abujuvai d̄ariaiyequebu máre. ¹⁶ P̄eva joroj̄iv̄ baru aru cađateiȳriv̄ baru ne baju apenv̄ p̄eno, c̄arjovadama ne bajumia aru đadama caino āmenore máre. ¹⁷ Ūbenita J̄menijic̄u majide đaȳbe p̄evare majíe j̄veque. Mat̄m̄ure ina p̄eva majidiv̄ me J̄menijic̄u jiede caino mearo đaiv̄bu. Aru c̄arjimene đaiv̄bu. Cađateiv̄bu apenv̄re. Jijec̄bevn̄va c̄riv̄bu apenv̄que. C̄maje āroje jáiv̄bu apenv̄re. P̄eđaiv̄bu apenv̄re. Jáiv̄bu caiv̄re cūinátur̄ra, jánev̄va apenv̄re me apenv̄ p̄eno. P̄caĩmea c̄bevn̄bu. Aru mearore đaiv̄bu. Québu ina p̄eva majidiv̄ J̄menijic̄u majíeque. ¹⁸ Na c̄arjimene đaiv̄bu caiv̄ apenv̄que, c̄r̄jiv̄ đaiv̄ me.

4

*Maje yónvaiye ijāravncavncque jaubevn majare
(Mt 6.24; 23.12; Lc 16.13; 1 P 5.5-6)*

¹ ¿Aipe teni boaivnba mja mje baju? Aru, ¿aipe teni ādamateivnba mja mje baju? Mje āmeina đaiyue yópe maucnvaerebu mje dáríaiyeque. ² Mja nrvn baru arejīene aru eabevn baru diede, boarí jarvnaiyvrvnbu pđevare, cnvarīdurājivn diede. Aru mja āujivn baru arejīene aru cnvarivn bnobjabevn baru diede, maucnvarí boaivnba, cnvarīdurājivn diede. Mja cnvabevntamu, mje jēnime boje Jūmenijicque. ³ Mje jēniariduiyede Jūmenijicque, jēniariduivnba yópe jaubenope mjure mje dáríaiye āmeque. Quéda jēniariduivnba Jūmenijicque, cojnquiyere aivn mje āmeina đaiyuede. Que baru mja jacorvbenamu mje jēniariduiye báquede. ⁴ Āmena bajutamu mja. Jūmenijicre jarvnarí dajocaiyvrvnba mja yópe nomió āmecoí dajocaiyere jímarepacre jarvnarí. Ina yónvaivn ijāravncavnre ne āmeina teiyeque yópe ne baju nrđpe maucnvarivnba Jūmenijicre. ¿Coreónabengarv mja diede? Jáve mja me coreónvaivnba diede. Que baru ácn pđescv yónvaiyvcv ijāravncavnre ne āmeina teiyeque yópe ne baju nrđpe, úrecabe maucnvasv Jūmenijicre.

⁵ ¿Dáríaiyvnrđ mja Jūmenijicvi toivaicđjeiye báquede ĩi yávaiyede vbenina? ¿Que āmevn! Yópe arí, toivaicđjenejaquemavn ĩ: “Jūmenijicv cvedabedejaquemavn pđeva jorojīnajivure. Maje ũmene Jūmenijicvi epeiye báquede majare, maucnvare đabevn arevnre”, arí toivaicđjenejaquemavn. ⁶ Aru Jūmenijicv pvenno baju cađateibi majare ĩi me boje. Que baru yópe arí, Jūmenijicv toivaicđjenejaquemavn ĩi yávaiyede: “Jūmenijicv maucnvaibi ina ‘¿Meara máríca arevn

preno?’ aivure. Ubenita ũi me boje cadateibi ina ‘Apevu cāchinotamu maja’, aivure”, arī toivaicōjeneaquemavu.

⁷ Ju ajarā mja Jūmenijicare, mje darājiyepe aivu yópe ũi urōpe. Maucuvajarā ũai abujuvai jabocure, mje đabenajiyepere aivu yópe ũi urōpe. Aru que đaru, ũ dupini nuscuyume mjure jocarī. ⁸ Preno baju coreóvaiuyjarā Jūmenijicare. Aru que đaru, Jūmenijicu mjure coreóvare đascuyume úre. Mja, āmeina teivu, dajocajarā mje āmeina teiyede. Mja, rucaymea curivu, oatuvajarā mje dāriaiyede, mje uede cūinārora Jūmenijicare aru ijāravuquede máre. ⁹ Mje que dāriaiye boje, ũájijara, ojarā, aru chōjara mja. Yurivu baru, dajocajarā mje yuriyede aru ojarā. Aru torojurivu baru, dajocajarā mje torojuede aru chōjara. ¹⁰ Que baru, “Apevu cāchinotamu yu”, ajarā mja Jūmenijicare, ũi cadatequiyepere aivu mjare ũi parúeque. Que teni Jūmenijicu mearore jiscuyume mjure.

Coyniye jaubevu majare apere ne đaiyede

¹¹ Mja, jivu, yávabejarā āmenore caivu ne jāriaiyede apere borore. ũai coynuy āmenore ũ jicui borore aru “Āmeina teivu mu” ayu úre, úrecabe yávayū āmenore Jūmenijicui đaicōjeiyede. ũai que ayu, “Āmetamu Jūmenijicui đaicōjeiye”, ayube. Mja yávaivu baru āmenore Jūmenijicui đaicōjeiyede, mja ju abevu diede. Qué Nora mja đaiuvbu yópe mje baju urōpe. ¹² Ubenita Jūmenijicu cūinácurebe đaicōjeñu majare. Aru Jūmenijicu cūinácurebe coynuy maje đaiye méne o āmene máre. Que baru úrecabe cūinácure meadayu buojaibi pđevare, ne ũájimenajiyepere ayu ne āmeina teiye boje. Aru úrecabe cūinácure jaruvayū buojaibi pđevare, ne ũájinaiyepere ayu ne āmeina teiye boje. Ubenita mjacarpūravu ye āmenore coyni buojabevu apere borore.

Põeva aipe vaiquiyede javenare ne majibeno

¹³ Caride me jápiajarã mũaja yópe arĩ dápiaivũ: “Caride o javenare nũrajarevũ maja apeno ïmaroi. Mautenajarevũ nore cũináũjũ memeni, bojedarĩ, earãjivũ ure tãuturare aru cũvede máre”, aivũbu. ¹⁴ Mũaja ye coreóvabevũ aipe vaiquiyede javenare. Coreóvabevũ aipiyede mũaje yainãjijãravũ baquinóre. Mũaje apũrõ yópe painomu abobicope. Yópe abobico járorĩ, maumena bíjaiyepe, nopedecabu maje apũrõ máre maumena cũino. ¹⁵ Que baru yópe arĩ dápiaie jaũvũ mũajare: “Jũmenijicũi ũru, cũrĩ, memeni, ðarãjarevũ apejĩene”. Que aipe jaũvũ. ¹⁶ Æbenita mũajacapũravũ boroteivũbu mũaje baju majiéque, Jũmenijicũi majiéde jarũvarĩ. Æbenina “Jũmenijicũ jaũbebi majare”, arĩ dápiairĩduivũbu mũaja. Que ðaru ãmenomu. ¹⁷ Ñai coreóvaũ ðayũ méne, ðabecũ baru méne yópe ũi coreóvaiyepe, ãmeina ðayũbe ũ, ũi ðabe boje yo mearore ðayũ majicũpe.

5

Majicaino cũve cũvarivũre

(Mt 6.19)

¹ Caride jápiajarã mũaja, cũve cũvarivũ. Coðoboborĩ ojarã mũaja mũaje ñãjinajinore. ² Mũaje cũve pojeiyebu. Aru mũaje doiye bocomiva ne ãiyebu. ³ Aru mũaje tãuturatũrava, úru aru plata máre, cũra etaiyebu. Iye cũra etaiye jáðovaivũ mũaje caðatebe báquede ina cõmaje ãrojarivũre mũaje cũveque. Que baru mũaja ñãjinajivũbu yópe põecũi ñãjiyepe toa éiyede ũi bajure. Mũaja jẽivũbu mũajeva ũrarõ cũvede ijãravũ, buojaijãravũare, Jũmenijicũi ñãjiovaquijãravũ baquinó jipocai põevare, ne ãmeina teiye boje. ⁴ Járijide apa. Ina memecaivũ mũajare mũaje jioai chĩoivũ coðoboboivũbu, mũaje jíbe boje iye bojedaiye jaúéde náre, ne memecaiye báque boje. Ina

muje jujovaimara, muje bojedabemara, ne boro soyurĩ adaiyede járiaibi ñai Jūmenijicũ, caivũ ijāravũsavũ ne jabocũ. ⁵ Ijāravũ torojurĩ cūrivũbu muja muje ure cūveque. Ūrabũcũvabu muje āiye boje méne. Que baru yópe oteiāimacũ coreóvabecũre pōevai jíyede ũre ũrarō āinore, đarājivũ jiacũcũre ne boarājiiye jipocai ũre, nopedeca muje ñájinajjāravũ baquinó edaquiyebu mujare, corebevũre. ⁶ Mujacarpũravũ āmenore soyurĩ ñájicōjeivũbu aru boarĩ jarũvaivũbu máre ina cōmaje ārojarivũ mearare. Ūbenita nácarpũravũ maucũvabema mujare.

*Pōeva ne napíyegue ne jēniaino Jūmenijicũque
(Mt 5.34-37; Mr 6.13; Lc 10.34)*

⁷ Muja, jívn, caride napini corejarã muja maje jabocũ Jesucristoi copaidaquiyede. Dápiarã ñai oteyũre. Napini coreibi ĩcũyũ iye jēiye bojecũede. Napini coreibi mama ocainore aru ocaino yóbocarōre máre. Aru no yóboi, jēiyede ĩñũ bũojaiibi. ⁸ Quédeca muja máre napini corejarã. Parũre đajarã muje ũmene. Caijāravũa vainĩburu yóboi, Cristoi copaidaquino pũeno joabenotamu.

⁹ Muja, jívn, boro soyurĩ adabejarã mujevũre muje ñájiiye boje. Que đaru, mujavacari ñájine đaimara márajivũbu. Jūmenijicũrecabe ñájine đayũ pōevare ne āmeina teiye boje. Aru ũi náre ñájine đaquino joabenotamu.

¹⁰ Muja, jívn, dápiarã ina Jūmenijicũi yávaiyede soyũcaipōeva mácavũre. Ne ñájiiye báquede napini coredejaquemavũ na mácavũ. Napedeca napini corejarã muja.

¹¹ Torojurivũtamũ maje jáinoi ina napivũ caiye iye ne ñájiiyede. Javede járiađavũ muja Job básũ borore. Coreóvađavũ muja ũrarō ñájiiye báquede napĩñũ mácũre Job básũre. Aru Jūmenijicũi cōmaje āroje jáiye boje aru ũi mearo đacaivyẽ boje pōevare Job básũ ñájiniburu yóboi, Jūmenijicũ mearo đacarĩ bũojarejaquemavũ ũ mácũre.

¹² Mņja, jıvņ, caiye mņjare jaúe pņeno yo cūináro jaņrōtamu. Mņje yávaiyede jēniamejara cavarō mearo Jūmenijicūi cņrōcavņre aru ijāravņcavņre máre, ne đare đarājiyere aivņ mņjare yópe mņje jēniaiyepedeca. Quénora cainņmņa borocņbevņva coųjarā yávaiyede jāvene, jaņbequiyepe aiye mņjare cavarō mearocacūi āmiáque aru ijāravņcacūi āmiáque máre, pđeva ne majinajiyere aivņ mņja yávaiyede jāvene coųivņre. Mņje yávaiyede, nurié jņ aiyņrivņ baru, jņ ajarā, aru bi aiyņrivņ baru, bi ajarā quénora, Jūmenijicūi ņājine đabequiyepe aivņ mņjare.

¹³ Apescņ mņjacascņ ņájiņņ maru, jēniajacņrī ű Jūmenijicņque. Aru apescņ mņjacascņ torojņcņ baru, yņriajacņrī, jıcņyņ mearore Jūmenijicņre. ¹⁴ Aru apescņ mņjacascņ ijimņ maru, cutujacņrī ina Jesúre jņ aivņre coreipđevare, ne jēniarajiyere ayņ úre maje jabocņ Jesucristoque ne yuaiyede úra olivo āmicņricņ jēidņa córoque. ¹⁵ Aru ne jēniaiyede “Jesucristo meadarī majicņtame”, ne arī dápıaru, ņai ijimņ meadaimņ macņyúme. Maje jabocņ Jesucristo meadacņyņme úre. Aru ijimņ mácņ baru űi āmeina teiye báque boje, Jūmenijicņ ārņmetecņyņme diede. ¹⁶ Que baru coųjarā mņjevņre mņje āmeina teiyede. Aru jēniajara Jūmenijicņque mņjevņre, űi meadacņuiyere aivņ mņjare. ņai pđescņ meascņ Jūmenijicūi jáinoi, űi jēniaiyede Jūmenijicņque, jāve Jūmenijicņ jápiaibi aru cađateibi úre yópe űi jēniaiyere. ¹⁷ ņai Jūmenijicūi yávaiyede coųcaipđescņ Elías majape ráyņ barejaquémavņ. Parņéque jēniarejaquemavņ ű Jūmenijicņque, ocabequiyepe ayņ. Que baru ocabedejaquemavņ űi joborōi yóbescņriųņja coricai. ¹⁸ Aru bedióva cojedeca jēniarejaquemavņ Jūmenijicņque, ocaquiyepe ayņ. Que baru ocarejaquemavņ. Aru pđeva ne oteiye báque bņcņrejaquemavņ.

¹⁹⁻²⁰ Mɔja, jɔvɔ, jɔpiajarã. Apesɔ mɔjacasɔ ɔi dajocarɔ ɔi jɔ aiye de iye yavaiye de jãvene, aru apesɔ jɔ are ɔayɔ baru ɔre die de cojedeca, ɔai oatɔvare ɔayɔ apesɔre ɔi dapiainore, ɔi dajocaquiyepe ayɔ ɔi ɔmeina teiye de jarɔvarɔ, ɔi jɔ aquiyepe ayɔ iye yavaiye de jãvene cojedeca, meadaibi ɔre, ɔi ɔajimequiyepe ayɔ ɔi ɔmeina teiye boje. Que baru Jɔmenijicɔ jarɔvacɔyɔme caiye ɔi ɔmeina teiye bãquede. Aru ɔrɔmetecɔyɔme die de mارة. Coreóvajarã mɔja die de. Quénoramɔ.

Мажерасу јѹменижѹај ѡвѡије мамаене соуѹитѹубо
New Testament in Cubeo (CO:cub:Cubeo)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cubeo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cubeo [cub], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cubeo

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

Updates
eBible.org

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Oct 2018 from source files dated 23 Oct 2018

dbd749ed-4c37-5cd8-b20e-caf1f8ff5885